

Beslut

efter kvalitetsgranskning av det
specialpedagogiska arbetet för att stödja
lärare inom garantin för tidiga stödinsatser vid
Träkvista skola i Ekerö kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Träkvista skola avseende kvaliteten inom det specialpedagogiska arbetet för att stödja lärare inom garantin för tidiga stödinsatser.

Granskningens syfte är att bedöma kvaliteten i de samråd som sker inom garantin för tidiga stödinsatser. I dessa samråd ska personal med specialpedagogisk kompetens bidra med sin kompetens till skolors arbete med att främja de yngre elevernas språkliga (svenska) och matematiska utveckling.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning av skolenhetens förberedelse och genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser, utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen (se bilaga 1). Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom något område anges ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då också av huvudmannen. I bilaga 2 återfinns granskningens författningsstöd. Av författningsstödet framgår i vilka situationer som samråd ska ske och där beskrivs även de centrala begreppen i garantin.

Skolinspektionen besökte Träkvista skola den 27 mars 2023. Besöket genomfördes av utredarna Roger Persson och Ulrika Sutorius.

Vid granskningsbesöket inhämtades information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- En gruppintervju med lärare och förskollärare som undervisar i förskoleklass.
- En gruppintervju lärare som undervisar i åk 1-3.
- En intervju med personal med specialpedagogisk kompetens.
- En intervju med rektorn.
- Studier av dokument som begärts in från skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Den här granskningen är del av ett större regeringsuppdrag att följa upp och utvärdera garantin för tidiga stödinsatser (<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/granskningar-pa-gang/garanti-for-tidiga-stodinsatser/>).

De samlade iakttagelserna från alla skolorna som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. Rapporten är planerad att publiceras hösten 2023.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att arbetet på Träkvista skola kan utvecklas avseende samråd inom garantin för tidiga stödinsatser.

Förberedelser för samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Rektorn behöver därför inleda ett utvecklingsarbete inom följande del.

- Att utveckla rutinerna för arbetet med de samråd som ska ske mellan lärare och personal med specialpedagogisk kompetens inom ramen för arbetet med garantin.

Genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Rektorn behöver därför inleda ett utvecklingsarbete inom följande del.

- Att särskild bedömning vid indikation samt planering och uppföljning av stödinsatser sker i samråd med specialpedagogisk kompetens.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 2023-11-30 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas till kvalitetsgranskningarsthlm@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:8799) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Samlad bedömning

Skolinspektionen bedömer att arbetet inom de granskade områdena kan utvecklas.

Granskningen visar att det på Träkvista skola finns rutiner för arbetet med tidiga stödinsatser som är införlivade i skolans generella screeningplan och visar tidpunkter för när materialen ska genomföras och vem som ansvarar för genomförandet. Skolan har även tillgång till specialpedagogisk kompetens som kan möjliggöra att arbetet med tidiga stödinsatser kan genomföras i enlighet med garantins syfte och målsättning. Skolinspektionens granskning visar dock att rutinerna inte omfattar samtliga samråd. Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens har inte heller etablerat ett nära samarbete som rymmer samtal om hur det gemensamma arbetet med garantin ska utformas och det saknas en samsyn kring garantins målsättning samt dess särskilda begrepp.

Granskningen visar att specialpedagog och undervisande lärare i förskoleklass och lågstadiet inte genomför samtliga samråd som återkommande ska ske i arbetet inom garantin. Lärarna genomför till stor del garantins olika delar utan stöd från eller i samverkan med specialpedagog. Specialpedagogen deltar endast sporadiskt vid samrådet kring den särskilda bedömningen samt vid planering och uppföljning av stödinsatser. Skolinspektionen gör bedömningen att lärare och personal med specialpedagogisk kompetens endast i begränsad utsträckning tar stöd i varandras kompetens i arbetet med garantin. Däremot tar lärarna stöd i varandras kompetens genom kollegialt lärande och samverkan.

Nedan motiveras Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Förberedelser för samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Motivering

Det saknas rutiner och en samsyn som omfattar garantins samtliga delar och begrepp

Granskningen visar att lärare och personal med specialpedagogisk kompetens inte tillsammans har satt sig in i vilka delar som garantin faktiskt omfattar eller innebörden av de begrepp som styr och skiljer ut garantin från det arbete skolan gör i övrigt kring extra anpassningar och särskilt stöd. Av intervjuer och insänd dokumentation framgår att det finns utarbetade rutiner för samarbetet mellan lärare och personal med specialpedagogisk kompetens, men att dessa främst berör skolans generella arbete och rymmer inte samtliga samråd mellan lärare och personal med specialpedagogisk kompetens som ska ingå i arbetet med garantin. Rutiner och samverkan mellan undervisande lärare och personal med

specialpedagogisk kompetens skiljer sig dessutom åt mellan verksamheten i förskoleklass och den i grundskolans lägre åldrar.

Insänd dokumentation och intervjuer med skolans personal visar att det finns skriftliga rutiner på skolan i form av en generell screeningplan, som omfattar beskrivningar av några av garantins olika moment. Av screeningplanen framgår vilka material som ska användas, när de ska användas, samt vem som ansvarar för genomförandet. Denna visar dock endast när sammanställningen av kartläggningen och det efterföljande samrådet mellan personal med specialpedagogisk kompetens och undervisande lärare i förskoleklass ska äga rum. Motsvarande information ges inte för arbetet med bedömningsstöd på lågstadiet.

Skolledningen säger att på grund av personalomsättning har vissa rutiner blivit eftersatta. Bland annat har den tidigare specialpedagogen och en specialpedagogisk samordnare som i rutinen anges vara ansvarig och/eller deltagande på vissa moment slutat under detta läsår. Lärare i förskoleklass beskriver att de tidigare har både förberett arbetet med garantin och genomfört alla obligatoriska samråd tillsammans med specialpedagog, men att de nu arbetar mycket på egen hand med detta. Specialläraren bekräftar i intervju att hen främst har deltagit på samråden i årskurs 1 och 3, då tjänsten har legat mot detta stadium.

Granskningen visar att undervisande lärare och personal med specialpedagogisk kompetens inte tillsammans har skapat sig en god kännedom och förståelse för garantin, vilket medför att de saknar ett gemensamt förhållningssätt till arbetet med tidiga stödinsatser. I intervjuerna ger lärare olika beskrivningar av hur de förhåller sig till arbetet. Medan vissa lärare berättar att det obligatoriska materialet inte fångar eventuella svårigheter hos alla elever och att det inte heller håller rätt kravnivå beskriver andra att de vill ge eleverna goda förutsättningar för att "klara" av det och lägger det därför så sent som möjligt på höstterminen. Av dessa anledningar kompletterar de Skolverkets material med annan typ av screening för att bättre följa elevernas kunskapsutveckling samt genomför bedömningsstöden i slutet på höstterminen. Eftersom den övriga screeningen genomförs tidigare på terminen är det alltså utfall från denna som sedan står i fokus vid den "mitterminskonferens" som arrangeras.

Av samtliga intervjuer framgår att de begrepp som är specifika för garantin används i liten utsträckning i verksamheten. Enligt personalen på skolan arbetar de visserligen utifrån begreppens innebörd, men begreppen som sådana är inte implementerade i deras arbete. De berättar att de inte heller specifikt pratar om vad garantin ska leda till på skolan utan mer om vad deras generella arbete ska leda till, som högre måluppfyllelse eller att elever ska få det stöd som de har rätt till.

Såväl lärare som personal med specialpedagogisk kompetens beskriver att de löpande för samtal inom kollegiet om undervisning, extra anpassningar samt

särskilt stöd och att detta leder till att undervisningen utvecklas och att eleverna skyndsamt får stöd. Dessa samtal är inte specifikt kopplade till arbetet med garantin, utan ligger inom ramen för skolans generella arbete med stödinsatser och skolutveckling.

Granskningen visar att varken lärare eller personal med specialpedagogisk kompetens har uppmärksammat något särskilt behov av kompetensutveckling kopplat till arbetet med garantin för tidiga stödinsatser. Lärare i förskoleklass berättar att de, i samband med implementeringen av garantin 2019, tog del av en central nätverksträff tillsammans med andra förskolelärare i kommunen där de pratade om begreppen och hur arbetet med garantin skulle genomföras. Samma lärare uppger att kommunens resursteam också har besökt skolan och pratat om garantin, men beskriver att det endast berörde förskoleverksamheten. Enligt lärare i lågstadiet pratade de om garantin i samband med att den infördes, men de upplever att den inte medförde några större förändringar från hur de arbetade med stödinsatser tidigare.

Skolinspektionen vill betona vikten av att både den ämneskompetens som behövs för att arbetet med garantin ska ge önskat resultat och att en förståelse för garantins syfte och målsättning säkerställs på skolan. Det kan ske antingen genom kompetensutvecklingsinsatser eller genom att rektorn undersöker hur befintlig kompetens inom ämnena på skolan bäst kan utnyttjas. Skolverkets rekommendationer för arbetet med garantin kan med fördel användas i syfte att skapa en förståelse för garantins syfte och målsättning.

Genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Motivering

Särskild bedömning, samt planering och uppföljning av anpassningar görs inte alltid i samråd

Granskningen visar att lärare och personal med specialpedagogisk kompetens samtalar om resultat, undervisning och anpassningar tillsammans efter genomfört kartläggningsmaterial och att samtalen berör såväl grupp- som individnivå. Personal med specialpedagogisk kompetens nyttjas även för att göra mer omfattande bedömningar än den som görs utifrån Skolverkets material och inkluderar också utfall i andra screeningar. Granskningen visar dock att det inte finns någon tydlig rutin för den särskilda bedömningen, vilket medför att samråden ser olika ut. Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens har inte heller alltid gemensamma diskussioner om vilka stödinsatser som eleverna behöver inom ramen för garantin.

I intervjuer ger berörd personal olika beskrivningar av hur och när den särskilda bedömningen äger rum. Undervisande lärare i förskoleklass berättar att de träffar personal med specialpedagogisk kompetens i december, efter att kartläggningen är

genomförd. Lärarna beskriver att de då avgör vilka elever som behöver extra anpassningar eller särskilt stöd under vårterminen, samt att det berör såväl grupp- som individnivå och inkluderar sammanställningar även från annan screening. Samtidigt beskriver lärare i lågstadiet att elevers eventuella stödbehov diskuteras på den "mitterminkonferens" som äger rum varje höst och vår, men enligt samma lärare samt skolledningen baseras höstterminens översyn på annat screeningmaterial än det obligatoriska materialet, eftersom det sällan är genomfört vid denna tidpunkt.

Vidare framkommer att det saknas rutiner för gemensam planering och uppföljning av stödinsatser vilket leder till att lärare planerar och justerar på egen hand. Lärare i förskoleklass uppger att de vid tiden för Skolinspektionens besök ännu inte har haft något samråd med personal med specialpedagogisk kompetens kring vilka stödinsatser som ska genomföras, efter att den tidigare specialpedagogen slutade under höstterminen. Det framgår att lärare därför, utifrån sin bedömning, utformar och sätter in stödinsatser på egen hand innan de träffar personal med specialpedagogisk kompetens, vilket medför risk att elever inte får adekvat stöd. Av insänd dokumentation framgår när uppföljning av extra anpassningar ska äga rum endast för undervisande lärare i förskoleklass, men inte avseende lärarna i lågstadiet. I rutinen för förskolelärarna anges även att lärare står ensamma som ansvariga för att följa upp de extra anpassningar som sätts in. Enligt undervisande lärare i såväl förskoleklass som lågstadiet diskuterar de främst anpassningar inom arbetslaget och tar kontakt med personal med specialpedagogisk kompetens först då de ser att det behövs extra stöd. Lärare i förskoleklass uppger att det sker en gemensam uppföljning av insatserna i slutet av varje läsår, vilket också framgår av insänd dokumentation.

Utfallen från materialen analyseras, men inte utifrån hur undervisningen kan utvecklas

Granskningen visar att lärare och personal med specialpedagogisk kompetens tillsammans analyserar resultaten av de obligatoriska materialen, men att de sällan gemensamt samtalar om hur undervisningen kan utvecklas.

Granskningen visar att den analys som görs i slutet av höstterminen berör såväl grupp- som individnivå och inkluderar även sammanställningar från annan screening. I dessa analyser uppmärksammas mönster och skillnader som i viss mån rör kön i relation till såväl resultat som stöd och anpassningar. Bland annat framkommer i flera intervjuer att personal på skolan har identifierat att det generellt är fler pojkar som behöver stöd, att fler elever har ett stödbehov i svenskämnet, samt att flickor upplevs ha svårare i matematik.

Enligt personal med specialpedagogisk kompetens har de också pratat om att stärka upp matematiken på skolan, eftersom de ser att eleverna får det svårt i ämnet uppåt i åldrarna. I intervju med personal med specialpedagogisk kompetens

framkommer också att stödet som ges till elever inom ramen för garantin har haft ett större fokus på årskurs 3 och årskurs 1 jämfört med förskoleklass.

Av intervjuer med undervisande lärare framgår dock att det saknas ett samtal tillsammans personal med specialpedagogisk kompetens kring hur undervisningen kan utvecklas utifrån garantin för att bättre möta elevernas behov. Lärare beskriver att de diskuterar sin undervisning med andra lärare och att detta exempelvis kan ske under arbetslagstid, men att personal med specialpedagogisk kompetens sällan deltar i dessa diskussioner. Enligt lärare i förskoleklass fanns ett nära samarbete med den tidigare specialpedagogen som även involverade utveckling av undervisningen, men de beskriver att diskussionerna numera sker inom lärarkollegiet. Speciallärare och skolledningen bekräftar bilden av att lärarna i förskoleklass inte längre deltar i samtal med personal med specialpedagogisk kompetens i lika stor utsträckning som lärarna i lågstadiet gör. Skolledningen och personal med specialpedagogisk kompetens berättar vid intervjun att de har arbetat med skolövergripande insatser kring undervisningen, men inte utifrån arbetet med garantin.

Identifierat utvecklingsområde

Förberedelser för samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- **Att utveckla rutinerna för arbetet med de samråd som ska ske mellan lärare och personal med specialpedagogisk kompetens inom ramen för arbetet med garantin.**

Skollagen definierar tre situationer inom garantin för tidiga stödinsatser, där ansvarig förskollärare eller lärare som huvudregel ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens (särskild bedömning, planering av stöd och uppföljning av extra anpassningar)¹. Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid den särskilda bedömningen av en elevs eventuella behov av extra anpassningar och särskilt stöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik samt vid planering av sådana extra anpassningar så att rätt stödinsatser utformas för eleven.

Den ansvariga förskolläraren eller läraren ska också vid uppföljningen av det stöd som getts samråda med personal med specialpedagogisk kompetens.²

¹ 3 kap. 4 a § skollagen (2010:800).

² 3 kap. 4 a § skollagen.

Granskningen visar att det på Träkvista skola saknas rutiner som omfattar samtliga samråd inom garantin och som tydliggör vilket ansvar lärare och personal med specialpedagogisk kompetens har vid de olika samråden. Det saknas också samsyn om vilka moment garantin omfattar och förståelse för de särskilda begrepp som särskiljer arbetet med garantin. Genom att utforma rutiner för hur samråd inom garantin för tidiga stödinsatser ska genomföras kan skolans lärare och personal med specialpedagogisk kompetens få bättre förutsättningar att utveckla en gemensam förståelse för de begrepp som är centrala i arbetet med garantin. Skolinspektionen ser att det finns en risk om samråden inom garantin inte förbereds och organiseras med kvalitet, då det kan leda till att lärare inte får tillgång till det viktiga stödet för att utveckla och anpassa undervisningen som personal med specialpedagogisk kompetens enligt garantin ska bidra med. Att ansvariga lärare och personal med specialpedagogisk kompetens är överens om innebörden i de begrepp som är av central betydelse i arbetet med garantin är grundläggande för att garantin ska kunna genomföras. Det är särskilt viktigt att det finns en samsyn om den låga tröskel som ska krävas för att en elev ska bedömas uppvisa "indikation". Detta för att minimera risken för att elever som inte har så uppenbara stödbehov förblir oupptäckta.

Mot bakgrund av ovanstående rekommenderar Skolinspektionen att rektorn ger specialpedagogerna förutsättningar att etablera ett nära samarbete med berörda lärare, så att de tillsammans kan utveckla rutiner för det gemensamma arbetet med garantin på skolan samt skapa en samsyn om målsättning och syfte med garantin. Med fördel kan Skolverkets rekommendationer om arbetet med garantin för tidiga stödinsatser användas i detta arbete.³

Genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- **Att särskild bedömning vid indikation samt planering och uppföljning av stödinsatser sker i samråd med specialpedagogisk kompetens.**

I skollagen finns bestämmelser om en garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklassen och lågstadiet. Garantin består av flera led för att säkerställa att elever i behov av stödinsatser får rätt stöd i rätt tid.

Ansvarig förskollärare eller lärare ska i förskoleklassen och årskurserna 1 och 3 i grundskolan under vissa förutsättningar genomföra en särskild bedömning av en

³ Skolverket (2022). *Rekommendationer om arbetet med garantin för tidiga stödinsatser i förskoleklass och lågstadiet*. Tillgänglig via < <https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/rekommendationer/rekommendationer-om-arbetet-med-garantin-for-tidiga-stodinsatser-i-forskoleklass-och-lagstadiet> >.

elevs kunskapsutveckling.⁴ Den särskilda bedömningen ska ske i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens.⁵

Granskningen visar att lärare på skolan i flera fall själva gör en bedömning av, samt planerar anpassningar för, de elever som har uppvisat indikation utan att särskild bedömning görs i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens. Detta kan innebära att elever vars behov av stöd är svårupptäckt riskerar att inte upptäckas i tid samt att de stödinsatser som därefter sätts in inte blir tillräckligt effektfulla. Genom att rektorn säkerställer resurser så att den specialpedagogiska kompetens som behövs finns med i såväl den första analysen av resultat som vid särskild bedömning av indikation och planering av stödinsatser skapas förutsättningar för att syftet med garantin bättre kan uppfyllas.

Mot bakgrund av ovanstående rekommenderas rektorn likaså att se till att personal med specialpedagogisk kompetens används i såväl planering som uppföljning av insatta stödinsatser. Rektorn rekommenderas även att verka för ett kollegialt lärande där specialpedagogisk kompetens används i analys och utveckling av lärares undervisning.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Ana-Maria Koci Spång.

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även föredragande utredare Roger Persson, utredare Ulrika Sutorius och utredare Roger Thuring medverkat.

⁴ 3 kap. 4 § 1 st. skollagen (2010:800).

⁵ 3 kap. 4 a § skollagen.

Bilaga 1: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av framtagna kvalitetskriterier, vilka är utformade utifrån Skolverkets rekommendationer för arbetet med garantin.⁶

Följande områden granskas:

Förberedelser för samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens etablerar ett nära samarbete och samtalar om hur det gemensamma arbetet med garantin ska utformas och hur arbetet ska leda till att syftet med garantin uppfylls.

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens identifierar behov av och föreslår kompetensutvecklingsinsatser inom garantins område.

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens arbetar tillsammans utifrån organisationens och skolans rutiner och med frågorna vad, hur, när och av vem något ska göras inom garantin.

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens utvecklar en samsyn kring begrepp och målsättning för arbetet med garantin.

Genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens tar stöd i varandras kompetens i arbetet med att möta elevernas varierande förutsättningar och behov.

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens reflekterar och analyserar tillsammans hur undervisningen har utgått från ett varierat sätt att lära och hur eleverna har fått möjlighet att visa sina kunskaper.

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens samtalar om vilket stöd som fungerar för eleven.

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens analyserar tillsammans resultaten av de obligatoriska materialen utifrån vad det är som påverkar elevernas resultat.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

[Garanti för tidiga stödinsatser \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se/garanti-for-tidiga-stodinsatser).

⁶ Skolverket (2022). *Rekommendationer om arbetet med garantin för tidiga stödinsatser i förskoleklass och lågstadiet*. Tillgänglig via < <https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/rekommendationer/rekommendationer-om-arbetet-med-garantin-for-tidiga-stodinsatser-i-forskoleklass-och-lagstadiet> >.

Bilaga 2: Författningsstöd

Förberedelser och genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

I skollagen finns bestämmelser om en garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklassen och lågstadiet. Garantin består av flera led för att säkerställa att elever i behov av stödinsatser får rätt stöd i rätt tid. Enligt skollagen ska ansvarig förskollärare eller lärare i förskoleklassen, årskurs 1 och 3 i grundskolan under vissa förutsättningar genomföra en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling. Den särskilda bedömningen ska göras om det, utifrån obligatoriska kartlägnings- och bedömningsmaterial, finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper i svenska, svenska som andraspråk eller matematik som gäller för aktuell skolform.⁷

Om det efter en sådan särskild bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie verksamheten eller göras en anmälan om eventuellt behov av särskilt stöd till rektorn enligt 7 §.⁸

I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan ska det genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts. Resultatet av uppföljningen ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.⁹

Skollagen definierar tre situationer inom garantin för tidiga stödinsatser, där ansvarig förskollärare eller lärare som huvudregel ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens. Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid den särskilda bedömningen av en elevs eventuella behov av extra anpassningar och särskilt stöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik samt vid planering av sådana extra anpassningar så att rätt stödinsatser utformas för eleven. Den ansvariga förskolläraren eller läraren ska också vid uppföljningen av det stöd som getts samråda med personal med specialpedagogisk kompetens.¹⁰

⁷ 3 kap. 4 § 1 st. skollagen (2010:800).

⁸ 3 kap. 4 § 2 st. skollagen.

⁹ 3 kap. 4 b § skollagen.

¹⁰ 3 kap. 4 a § skollagen.

Av förarbetena framgår att syftet med garantin för tidiga stödinsatser inte bara är att de elever som är i behov av stödinsatser ska få sådana insatser tidigt. Avsikten är också att det ska säkerställas att dessa insatser är utformade utifrån elevens behov. Specialpedagogisk kompetens kan enligt förarbetena bidra till att stödinsatserna utformas på ett ändamålsenligt sätt och även bidra i utvärderingen av insatserna.¹¹

Vidare anges i förarbetena att personal med specialpedagogisk kompetens ska vara ett stöd för ansvarig förskollärare eller lärare, bland annat vid bedömningen av behovet av stödinsatser hos de elever som befinner sig i gränslandet mellan dem som inte bedöms ha något sådant behov och elever där förutsättningarna för extra anpassningar eller anmälan till rektorn enligt 7 § redan är uppfyllda. På vilket sätt samrådet ska genomföras måste avgöras från fall till fall. Även i fråga om planering måste det sätt på vilket samrådet ska genomföras avgöras från fall till fall.¹²

I läroplanen anges att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov.¹³ Vidare anges att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd, och samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.¹⁴

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt hjälp de behöver. Rektorn har vidare ett särskilt ansvar för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.¹⁵

¹¹ Regeringens proposition 2017/18:195. *Läsa, skriva räkna – en garanti för tidiga stödinsatser*, s. 51 f.

¹² Prop. 2017/18:195 s. 86.

¹³ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22), 1. Skolans värdegrund och uppdrag, avsnitt En likvärdig utbildning.

¹⁴ Lgr 22, avsnitt 2.2 Kunskaper.

¹⁵ Lgr 22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.